

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členov senátu JUDr. Idy Hanzelovej, JUDr. Evy Babiakovej, CSc., JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Jozefa Hargaša v právnej veci navrhovateľa **M. S.**, proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, o výšku predčasného starobného dôchodku, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2007 č. k. 1So 25/2006 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporkyne **z a m i e t a**.

Účastníci **n e m a j ú** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 23Sd 690/2005-17 potvrdil rozhodnutie odporkyne z 30. septembra X., ktorým odporkyňa priznala navrhovateľovi predčasný starobný dôchodok navrhovateľa vo výške 7 062,-Sk mesačne s účinnosťou od 20. mája 2005 a s účinnosťou od 14. júla 2005 vo výške 7 686,-Sk mesačne s odôvodnením, že odporkyňa o predčasnom starobnom dôchodku navrhovateľa postupovala podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) správne.

Navrhovateľ podal proti tomu rozsudku odvolanie, v ktorom namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je nesprávne a žiadal ho zrušiť, lebo svoju žiadosť o priznanie predčasného starobného dôchodku vzal účinne späť pred právoplatnosťou rozhodnutia o dávke.

Odporkyňa žiadala napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre potvrdiť ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozsudkom z 28. februára 2007 č. k. 1So 25/2006 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie odporkyne z 30. septembra 2005 č. X. zrušil, lebo podľa jeho názoru navrhovateľ účinne vzal späť svoju žiadosť o predčasný starobný dôchodok pred právoplatnosťou rozhodnutia odporkyne.

Vo včas podanom dovolaní proti tomuto rozsudku namietala odporkyňa, že odvolací súd rozhodol nesprávne, lebo nerešpektoval skutočnosť, že navrhovateľ vzal späť svoju žiadosť až potom, ako bolo o nej rozhodnuté. Domáhala sa preto zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci na nové rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Navrhovateľ sa k dovolaniu odporkyne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 250s ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) prejednal vec bez pojednávania (§ 243a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že dovolaniu odporkyne nemožno vyhovieť.

Zo spisov vyplýva, že odporkyňa priznala navrhovateľovi predčasný starobný dôchodok rozhodnutím z 30. septembra 2005 č. X. vo výške 7 062,-Sk mesačne s účinnosťou od 20. mája 2005 a s účinnosťou od 14. júla 2005 vo výške 7 686,-Sk. Po doručení rozhodnutia odporkyne nebolo konanie o dôchodku navrhovateľa skončené, lebo navrhovateľ jasným spôsobom, vážne, určite a zrozumiteľne vzal svoju žiadosť o priznanie predčasného starobného dôchodku späť. Prejav jeho vôle bol odporkyni doručený pred právoplatným rozhodnutím vo veci, a preto právo s ním spája právne účinky, ktoré bránia odporkyni, ale aj súdu konať ďalej o nároku navrhovateľa na predčasný starobný dôchodok, jeho výške a aj o nároku na výplatu tohto dôchodku.

Námietka odporkyne, že navrhovateľ mohol vziať späť svoju žiadosť o dávku len do času, kým o nej nerozhodla odporkyňa, nemá oporu v zákone. Zo znenia § 194 ods. 1 písm. a/ zákona o sociálnom poistení nevyplýva, že žiadosť o dávku môže vziať účastník späť len do času, kým o nej odporkyňa nerozhodla hoci jej rozhodnutie ešte nie je právoplatné. V celom právnom poriadku Slovenskej republiky sa vec považuje za rozhodnutú až vtedy, ak je rozhodnutie o nej právoplatné. Iný výklad by bol vážnym zásahom do dispozičnej zásady a umožňoval by, aby o nároky boli účastníkovi priznané aj proti jeho vôli. Súd alebo aj správny orgán nemôžu dispozičnú zásadu účastníka obmedzovať alebo ju vylučovať, pokiaľ tak výslovne nestanoví zákon. Názor odporkyne, že konanie o žiadosti navrhovateľa o priznaní predčasného starobného dôchodku bolo ukončené dňom oznámenia rozhodnutia, nemá oporu v zákone, lebo toto konanie o dávke pokračovalo podaním opravného prostriedku, predpokladaného v zákone a až právoplatnosťou rozsudku, potvrdzujúceho preskúmané rozhodnutie odporkyne možno zistiť, že o dávke bolo rozhodnuté a to právoplatne. Do času, kým rozhodnutie o dávke nie je právoplatné, nemožno vyvodiť, že o dávke bolo rozhodnuté. V prípade akceptovania právneho výkladu odporkyne by teoretické princípy rozhodovania orgánov verejnej moci stratili platnosť. Jej výklad by mohol viesť k narušeniu princípu prezumpcie nevinny, ktorá platí nielen v systéme trestného práva, ale aj v systéme správneho trestania, a preto v správnom konaní (ktorým nad akúkoľvek pochybnosť je aj konanie o dávke pred orgánmi odporkyne) nemožno v záujme zachovania právnej istoty považovať vec za rozhodnutú skôr, ako rozhodnutie o nej nadobudne právoplatnosť. Rozhodnutie v priebehu konania, ktoré je výsledkom rozhodovacej činnosti určitého stupňa konania môže mať preto za následok záver, že o veci už bolo rozhodnuté s účinkami veci rozhodnutej len v prípade, ak toto rozhodnutie už nemožno napadnúť riadnym opravným prostriedkom a ak nadobudlo právoplatnosť.

Len pre úplnosť dovolací súd pripomína, že odporkyňa mohla z vyjadrení navrhovateľa vyvodiť, že navrhovateľ vzal späť svoju žiadosť o predčasný starobný dôchodok z dôvodu, že žiadosť podal bez potrebných vedomostí a podkladov o nároku na uvedenú dávku a jej výšku.

Pri rešpektovaní zásady slušného zaobchádzania mohla odporkyňa navrhovateľa poučiť, aký vplyv majú zmeny v právnych predpisoch na dôchodkové nároky navrhovateľa a takéto vysvetlenie mohlo prípadne mať za následok iné rozhodnutie navrhovateľa na podanie jeho žiadosti o predčasný starobný dôchodok.

Vzhľadom na uvedené aj dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne nie je v súlade so zákonom po účinnom späťvzatí žiadosti navrhovateľa o predčasný starobný dôchodok a odporkyňa sa dôsledkami tohto prejavu vôle navrhovateľa musí zaoberať v správnom konaní, lebo navrhovateľ vzal svoju žiadosť o túto dávku skôr, ako bolo o nej rozhodnuté, lebo dôchodok navrhovateľovi nebol ešte právoplatne priznaný.

Z uvedeného dôvodu nemožno odvolaciemu súdu vytýkať, keď preskúmané rozhodnutie odporkyne nepovažoval za vecne správne a zrušil ho z dôvodu nesprávneho právneho názoru, ktorým sa v rozhodovaní riadila odporkyňa.

Za takýchto okolností nemožno odvolaciemu súdu vytýkať, keď zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a preskúmané rozhodnutie odporkyne z 30. septembra 2005 č. X. a vec jej vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Dovolací súd preto musel dovolanie odporkyne, podané proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2007 č. k. 1So 25/2006 zamietnuť podľa § 243b ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

V dovolacom konaní navrhovateľovi trovy nevznikli a odporkyňa v konaní úspech nemala, preto účastníci nemajú nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 224 ods. 1 v spojení s § 243b ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e: Protí tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. októbra 2008

JUDr. Elena Závadská
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Zuzana Katuščáková